

Nr 9.

Utrikesutskottets utlåtande i anledning av väckta motioner om uppsägning av det s. k. Marshallavtalet mellan Sverige och Amerikas förenta stater.

Uti en inom första kammaren väckt motion nr 7 av herr *Öhman m. fl.* samt i en likalydande i andra kammaren väckt motion nr 10 av herr *Johansson* i Stockholm *m. fl.* vilka hänvisats till utrikesutskottet hemställas »att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t ville hemställa att Sverige i enlighet med artikel 1 mom. 2 uppsäger överenskommelsen av den 30 juni 1948 angående ekonomiskt samarbete mellan Sverige och Amerikas förenta stater».

Utskottet får erinra om att i motionerna framförd hemställan avser enahanda åtgärd, varom yrkande framfördes i en inom andra kammaren vid 1949 års riksdag väckt motion nr 3, å vilken utskottet i sitt utlåtande nr 1 vid nämnda års riksdag yrkat avslag. Den i årets motion förebragta motiveringen avviker i vissa hänseenden från den som åberopas i den vid föregående års riksdag framlagda motionen. Sålunda hänvisa motionärerna bl. a. till en amerikansk lag, enligt vilken hälften av alla till Europa destinerade s. k. Marshallvaror skola skeppas på amerikanska kölar och förklara, att sedan det fastställts, att Sverige överträtt lagens bestämmelser, det tvingats erlägga »böter» för de varor, vilka icke transporteras i överensstämmelse med lagens bestämmelser. Utskottet anser sig böra meddela, att enligt inhämtade upplysningar den betalningsskyldighet, som avseende transporten av relativt små varupartier fastställts för Sverige och som huvudsakligen föranletts därav att den amerikanska lagen beslutits under senare hälften av april månad 1949 men haft tillbakaverkande kraft sedan den 1 april, icke innebär, att de medel, som betalats i anledning av ifrågasvarande varutransporter, skulle gått förlorade för Sverige utan komma att läggas till senare inköpstillstånd, med påföljd att lagens tillämpning endast kommer att innebära ett försenat utnyttjande av Marshallmedel.

Motionärerna anföra ytterligare, att överenskommelsens tillämpning skulle ha medfört, att viseringstvånget för inresa till Sverige upphävts för amerikanska medborgare, utan att några som helst motsvarande lättnader beviljats svenska medborgare för inresa till USA. Med anledning härav får utskottet erinra om att gällande ordning för visering vid resor mellan Sverige och Amerikas förenta stater tillkom vid en tidpunkt, då det s. k. Marshallavtalet ännu icke existerade.

Med förmälan av ovanstående får utskottet framhålla, att vad eljest i motionerna anförts icke är av natur att ändra utskottets i dess utlåtande nr 1 vid 1949 års riksdag uttalade uppfattning. Utskottet får därför hemställa,

att motionerna I:7 och II:10 icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 4 maj 1950.

På utrikesutskottets vägnar:

RICKARD SANDLER.

Vid detta ärendes behandling ha närvarit:

från första kammaren: herrar Sandler, Lindström, Elon Andersson, Gjöres, von Heland, Sjödahl och Domö; samt

från andra kammaren: herrar Hedlund i Rådom, Svensson i Ljungskile, Hall, Hjalmarson, Wallentheim, von Friesen och Andersson i Malmö.
